EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 24.8.2021
COM(2021) 489 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o izvajanju Uredbe (ES) št. 862/2007 o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti

1. UVOD

Uredba (ES) št. 862/2007[1] (v nadaljnjem besedilu: Uredba) določa skupna pravila za pripravo evropskih statistik o migracijah in mednarodni zaščiti v Evropski uniji (EU). Te statistike zajemajo mednarodne migracijske tokove v EU, iz nje in znotraj nje, stanje migrantskega prebivalstva v EU ter pridobitve in izgube državljanstva države članice EU. Zajemajo tudi statistične podatke o azilu in upravljanih migracijah, ki zadevajo:

- prošnje za azil, vključno s prošnjami mladoletnikov brez spremstva, odločbe na prvi stopnji in odločbe o pritožbah za priznanje ali odvzem različnih oblik statusa mednarodne zaščite ter osebe, preseljene v EU;

- statistiko o uporabi uredbe Dublin III v državah članicah[2];

- državljane držav nečlanic EU (tretjih držav), ki jim je zavrnjen vstop v državo članico na zunanji meji ali za katere je ugotovljeno, da se v skladu z nacionalno zakonodajo o priseljevanju nezakonito zadržujejo na ozemlju;

- dovoljenja za prebivanje, izdana državljanom tretjih držav, trajanje veljavnosti dovoljenja in razlog (kategorija priseljevanja) za izdajo dovoljenja in

- državljane tretjih držav, ki jim je odrejeno, da morajo v skladu z zakonodajo o priseljevanju zapustiti ozemlje države članice, ali ki so ga po izdaji take odredbe dejansko zapustili, razčlenjene po državljanstvu.

S členom 12 Uredbe se zahteva, da „[d]o 20. avgusta 2012 in nato vsaka tri leta Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu posreduje poročilo o statistikah, zbranih v skladu s to uredbo, in o njihovi kakovosti“.

To je četrto poročilo Komisije o izvajanju Uredbe, ki sledi poročilom, sprejetim v letih 2012[3], 2015[4] in 2018[5]. Vsebuje informacije o napredku, ki so ga države članice v sodelovanju s Komisijo (Eurostat) od leta 2018 dosegle pri izvajanju Uredbe, in predstavlja naslednje korake za nadaljnje izboljšanje kakovosti teh statistik. V oddelku 2 so na kratko opisani najpomembnejši dosežki. V oddelku 3 so obravnavani splošni napredek in vidiki kakovosti statistik, pripravljenih za referenčna obdobja med letoma 2018 in 2020. Oddelek 4 se osredotoča na tekoče delo za izvajanje revidiranih zahtev glede statistike za referenčna obdobja od leta 2021 in na nove pobude za obravnavanje vse večjih potreb politike v prihodnjih letih. Oddelek 5 vsebuje sklepne ugotovitve poročila in predstavitev naslednjih korakov.

[1] Uredba (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o statistiki Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 311/76 o zbiranju statističnih podatkov o tujih delavcih (UL L 199, 31.7.2007, str. 23).

[2] Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva (UL L 180, 29.6.2013, str. 31).

[3] COM(2012) 528.

[4] COM(2015) 374.

[5] COM(2018) 594.

2. NAJPOMEMBNEJŠI DOSEŽKI OD LETA 2018

Po obdobju nenehnih izboljšav, ki so privedle do prejšnjega poročila za leto 2018, sta se splošna dostopnost in kakovost podatkov – zlasti celovitost, pravočasnost, primerljivost in točnost – v vseh podatkovnih zbirkah ustalili na visoki ravni. Vendar so se zaradi hitro spreminjajoče se narave migracij v EU pojavile nove potrebe po pravočasnejših in podrobnejših statistikah o azilu, vrnitvah, preselitvah in dovoljenjih za prebivanje.

Komisija je maja 2018 sprejela predlog uredbe o spremembi Uredbe[6] za razširitev podatkovnih zahtev o azilu in upravljanih migracijah. V Uredbi (EU) 2020/851[7] so znatno posodobljeni statistični podatki o azilu in upravljanih migracijah v smislu novih spremenljivk, podrobnejših razčlenitev in pogostejšega zbiranja podatkov za referenčna obdobja od leta 2021. Nove zahteve je bilo treba postopoma uvesti v obdobju od začetka veljavnosti navedene uredbe, tj. 12. julija 2020, do 1. julija 2021. V skladu s členom 11a Uredbe je Komisija na podlagi utemeljenih zahtev 16 državam članicam[8] odobrila začasna odstopanja[9]. Eurostat bo redno spremljal napredek pri potrebnih prilagoditvah v nacionalnih sistemih za pripravo statistik v zadevnih državah članicah. Dostopnost podatkov se je od marca 2021 že izboljšala z objavljanjem mesečnih (prošnje za azil) in četrtletnih (odločbe o azilu prve stopnje, vrnitve) podatkov.

Nove zahteve za obvezno zbiranje podatkov o azilu in upravljanih migracijah je treba uvesti za vsa veljavna referenčna obdobja od januarja 2021. Da bi se zagotovil nemoten postopek, je Eurostat v letu 2020 sodeloval z nacionalnimi strokovnjaki, da bi ustrezno revidirali relevantne tehnične smernice za zbiranje podatkov, in novembra 2020 je strokovna skupina odobrila vse nove različice. Poleg tega se vsi postopki priprave posodabljajo v skladu z ustreznimi roki za revidirano mesečno, četrtletno in letno zbiranje podatkov – vključno s posodobljenimi metodologijami, predlogami za poročanje, postopki in formati za pošiljanje podatkov ter pravili za potrjevanje.

Kot se zahteva s členom 9b Uredbe, Komisija iz proračuna EU zagotavlja finančni prispevek za podporo potrebnim razvojnim ali izvedbenim ukrepom v državah članicah. Ustrezni instrumenti so nepovratna sredstva, ki jih zagotavlja Eurostat, ter podpora v okviru novega Sklada za azil, migracije in vključevanje[10].

Poleg tega so Eurostat in države članice še naprej vlagali v kakovost podatkov in metodološke izboljšave. Prvič, dosežen je bil napredek glede napačnega razvrščanja demografskih dogodkov; vključitve/izključitve prosilcev za azil in beguncev; medpodročne usklajenosti med podatki o migracijah, azilu in dovoljenjih za prebivanje; in zagotavljanja doslednega demografskega

[6] COM(2018) 307.

[7] Uredba (EU) 2020/851 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o spremembi Uredbe (ES) št. 862/2007 o statistiki Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti (UL L 198, 22.6.2020, str. 1).

[8] Belgija, Češka, Nemčija, Španija, Francija, Hrvaška, Italija, Ciper, Litva, Malta, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška in Švedska.

[9] Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2021/431 z dne 10. marca 2021 o odobritvi odstopanj od Uredbe (ES) št. 862/2007 Evropskega parlamenta in Sveta o statistikah Skupnosti o selitvah in mednarodni zaščiti nekaterim državam članicam (UL L 86, 12.3.2021, str. 5).

[10] Uredba (EU) 2021/1147 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Sklada za azil, migracije in vključevanje (UL L 251, 15.7.2021, str. 1).

ravnovesja. Drugič, vzpostavljeno je bilo prostovoljno zbiranje podatkov, da bi se obravnavale hitro razvijajoče se potrebe politike in s tem kratkoročno ohranila visoka ustreznost, vključno s podatki o mladoletnikih brez spremstva, ki zaprosijo za azil, vrnitvah po četrtletju ter migracijah v novo sestavo EU in iz nje po izstopu Združenega kraljestva. Nazadnje so države članice in Eurostat v razmerah pandemije COVID-19 poskrbeli, da se podatki pošiljajo in objavljajo v skladu s koledarjem objav.

Tehnične izboljšave so pripomogle k ohranitvi visoke ustreznosti statističnih rezultatov, pa tudi k učinkovitejšima potrjevanju in obdelavi podatkov. Poleg tega stalno redno zbiranje obsežnih in kakovostnih metapodatkov omogoča oceno in spremljanje kakovosti vhodnih podatkov. Po potrebi so bili za zagotovitev skladnosti s pravnimi obveznostmi poslani upravni dopisi.

3. KAKOVOST PRIPRAVLJENIH STATISTIK

Komisija (Eurostat) je pri razširjanju teh evropskih statistik še naprej tesno sodelovala z vsemi ustreznimi nacionalnimi organi. Nacionalni statistični uradi so glavni dobavitelji statističnih podatkov o migracijskih tokovih, pridobitvah državljanstva in stanju prebivalstva. Statistike o dovoljenjih za prebivanje in azilu Komisija običajno prejme neposredno od ministrstev za notranje zadeve ali uradov za priseljevanje. Statistike o mejnem nadzoru in odstranitvi migrantov brez urejenega statusa prav tako predložijo ministrstva za notranje zadeve ali uradi za priseljevanje, lahko pa tudi policijski organi.

Da bi se ocenila kakovost vhodnih podatkov, Eurostat od držav članic zbira obsežne količine metapodatkov in informacij o kakovosti. Tako dobljena poročila o nacionalnih metapodatkih, ki so javna, so podlaga za preverjanje kakovosti, vrednotenje in nadaljnje izboljšave[11]. Uporabnikom so v pomoč pri pravilni razlagi in uporabi statističnih podatkov. V naslednjih oddelkih so ločeno obravnavane različne razsežnosti kakovosti.

3.1. Ustreznost

Od poročila iz leta 2018 je celovitost pošiljanja podatkov na splošno ostala na zelo visoki ravni. Nekatere težave kljub temu ostajajo, zlasti pri statistiki o dublinskih postopkih.

Statistike o migracijah in mednarodni zaščiti se uporabljajo za politike EU na področju migracij, notranjih zadev, zaposlovanja, socialnih zadev, pravosodja, zunanjih odnosov in človekovih pravic. Komisija se na podatke opira pri pripravi rednih poročil, predlogov politik in izvedbenih poročil, ki se zahtevajo v skladu z zakonodajo EU, in za izvedbo analize politik.

V obdobju 2014–2020 so bile statistike na podlagi Uredbe uporabljene za dodelitev proračunskih sredstev državam članicam v okviru Sklada za azil, migracije in vključevanje (prosilci za mednarodno zaščito, dodelitve statusa zaščite, izdaja dovoljenj za prebivanje iz posebnih razlogov, vrnitve) ter Sklada za notranjo varnost – meje in vizumi (število oseb, ki prečkajo zunanje meje, državljani tretjih držav, ki jim je bil na zunanji meji zavrnjen vstop). Podobna pravila za dodelitev so znova predvidena tudi za nekatere nove sklade EU v obdobju 2021–2027.

[11] http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/migr_eil_esqrs.htm (le v angleščini);
http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/migr_res_esms.htm (le v angleščini);
https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/demo_pop_esms.htm (le v angleščini);
https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/migr_immi_esms.htm (le v angleščini);
https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/migr_acqn_esms.htm (le v angleščini).

Dodeljevanje sredstev na nacionalni ravni v okviru novega Sklada za azil, migracije in vključevanje (glej opombo 10) temelji na najnovejših letnih statistikah Eurostata (ki zajemajo pretekla tri koledarska leta) o osebah, ki so zaprosile za mednarodno zaščito ali jim je bila ta dodeljena, preseljenih osebah, številu državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo v EU, prvih dovoljenjih za prebivanje, osebah, ki morajo oditi, in vrnjenih osebah. Novi instrument za upravljanje meja in vizumsko politiko[12] (v okviru Sklada za integrirano upravljanje meja) temelji na najnovejših evropskih statistikah o državljanih tretjih držav, ki jim je bil zavrnjen vstop na zunanjih kopenskih ali morskih mejah oziroma letališčih.

Te statistike uporabljajo tudi agencije EU, ki delujejo na področju migracij, kot sta Frontex in Evropski azilni podporni urad, s katerimi Eurostat tesno sodeluje pri zbiranju podatkov in statistični metodologiji. Drugi taki primeri so publikacije centra znanja za migracije in demografijo[13], ki deluje pod okriljem Skupnega raziskovalnega središča Komisije, in Evropske migracijske mreže[14]. Eurostat je vodilni dobavitelj statističnih podatkov za takšne publikacije.

Prav tako statistike redno uporabljajo nacionalne uprave, mednarodne organizacije, akademski raziskovalci in skupine civilne družbe, ki se ukvarjajo z najrazličnejšimi temami, med drugim z vključevanjem priseljencev, razvojem in spremljanjem nacionalnih postopkov na področju azila in priseljevanja ter projekcijo prebivalstva in delovne sile.

3.2. Natančnost

Na splošno države članice ves čas vzdržujejo visoko raven natančnosti statističnih podatkov ali jo celo izboljšujejo. Kljub temu se še pojavljajo specifične težave pri natančnosti podatkov o mednarodnih migracijah. Te se nanašajo tako na podpokritje (tj. osebe, ki ne prijavijo svojega prebivališča) kot nadpokritje (tj. osebe, ki ne odjavijo svojega prebivališča, saj to pogosto ni zahtevano oziroma tega nihče ne spodbuja). Da bi še izboljšali natančnost na tem področju, države članice med seboj izmenjujejo podatke ter uporabljajo tehnike ocenjevanja in dodatne vire upravnih podatkov. Svoboda gibanja znotraj EU in vprašanja varstva osebnih podatkov omejujejo nadaljnje izboljšave kakovosti statistike o migracijah, zlasti v zvezi z državljani EU, ki se preselijo v drugo državo članico in v njej prebivajo.

3.3. Pravočasnost in točnost

Glede na vrsto zadevnih podatkov je rok za zagotavljanje podatkov med dvema in 12 meseci po referenčnem datumu ali koncu referenčnega obdobja. Samodejni postopki ekstrakcije na nacionalni ravni in redno spremljanje, ki ga izvaja Eurostat, običajno zagotavljajo pravočasno predložitev podatkov. Natančneje, roki za pošiljanje podatkov se običajno upoštevajo, pri čemer so trendi od leta 2018 večinoma nespremenjeni oziroma se rahlo izboljšujejo, nekaj težav je le še pri statistiki dublinskih postopkov. Drugi osamljeni primeri so še naprej redki, na primer posamezne motnje, ki nastanejo zaradi kadrovskega primanjkljaja ali napak v računalniških sistemih. Pandemija COVID-19 ni vplivala na izvajanje koledarja objav.

---

[12] Uredba (EU) 2021/1148 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko v okviru Sklada za integrirano upravljanje meja (UL L 251, 15.7.2021, str. 48).

[13] https://knowledge4policy.ec.europa.eu/organisation/kcmd-knowledge-centre-migration-demography_en.

[14] Evropska migracijska mreža (EMM), npr. https://ec.europa.eu/home-affairs/content/emn-annual-report-migration-and-asylum-2019_en (le v angleščini).

3.4. Dostopnost

Statistični podatki in metapodatki so prosto dostopni na spletni strani Eurostata v razdelku *Population*[15]. Poleg tega so te statistike vključene v članke na spletišču *Statistics Explained*, ki se redno posodabljajo, [16]in zbirke publikacij, kot sta *Key figures on Europe* (izdaja iz leta 2020)[17] ali *Report on the impact of demographic change*[18] iz leta 2020 (v katerem so predstavljeni podatki o migracijskih tokovih in stanju prebivalstva glede na državljanstvo).

Statistike, pripravljene na podlagi Uredbe, so med najpogosteje uporabljenimi evropskimi statistikami. „Statistika o mednarodnih migracijah“ se od leta 2016 uvršča na prvo mesto med tematskimi razdelki spletišča in je med uporabniki vse do danes deležna velikega zanimanja. Podobno je na spletišču *Statistics Explained* redni članek o statistiki migracij in migrantskega prebivalstva[19] od leta 2016 ena od najbolj obiskanih strani. Eurostat je od leta 2018 objavil 42 publikacij o azilu in upravljanih migracijah. Redni članek z letnimi statistikami o azilu[20] na spletišču *Statistics Explained* je zelo priljubljen že od leta 2018in ima približno 200 000 ogledov na leto. Te statistike so zelo izpostavljene tudi na kanalih družbenih omrežij Eurostata.

3.5. Primerljivost

Metodološke smernice in smernice za zbiranje so uvedene že dlje časa in se v okviru statistike o mednarodnih migracijah, pridobitvah državljanstva, azilu, izvrševanju zakonodaje o priseljevanju in dovoljenjih za prebivanje redno posodabljajo. Državam članicam so v pomoč pri zagotavljanju primerljivosti, ki je na splošno usklajena z zakonodajo EU in mednarodnimi priporočili.

Statistike o mednarodnih migracijah so še naprej zelo usklajene z zbranimi demografskimi podatki, zajetimi v Uredbi (EU) št. 1260/2013[21], saj je bil z državami članicami sklenjen dogovor o uporabi enakih opredelitev starosti in razčlenitev ter o opredelitvi zbirnih podatkov EU. Zaradi zagotavljanja primerljivosti Eurostat preverja, ali so prejeti podatki notranje in časovno usklajeni ter ali so primerljivi med regijami in državami. Na področju primerljivost med državami Uredba določa usklajene opredelitve za podatke o migracijskih tokovih. Med težavami, ki jih je bilo najtežje odpraviti, je bila uporaba specifičnih opredelitev za statistiko o migracijskih tokovih in pridobitvah državljanstva. Od leta 2018 so poslani podatki o migracijah in pridobitvi državljanstva na splošno zelo skladni. Vendar pa lahko podatki o migrantskih prebivalcih na podlagi Uredbe temeljijo na opredelitvah običajnega prebivališča ali zakonitega oziroma registriranega prebivališča. Ta prilagodljivost omogoča pridobivanje v celoti usklajenega nabora podatkov o prebivalstvu na nacionalni ravni na račun manjše primerljivosti med državami (glej oddelek 3.6). To je eno od izhodišč za širšo opredelitveno in pojmovno uskladitev demografske statistike in statistike o mednarodnih migracijah (glej oddelek 4.2).

---

[15] https://ec.europa.eu/eurostat/web/population-demography/overview (na voljo v angleščini, francoščini in nemščini).

[16] http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population in https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Asylum_and_migration (le v angleščini).

[17] https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-statistical-books/-/KS-EI-20-001 (na voljo v angleščini, francoščini in nemščini).

[18] COM(2020) 241 in priloženi delovni dokument služb Komisije SWD(2021) 46 (na voljo le v angleščini).

[19] http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics.

[20] https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Asylum_statistics.

[21] Uredba (EU) št. 1260/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o evropski demografski statistiki (UL L 330, 10.12.2013, str. 39).

Na področju statistike o azilu in upravljanih migracijah države članice na splošno dosegajo dobro raven skladnosti z opredelitvami. V nekaterih državah članicah je še prisotnih nekaj specifičnih težav, vendar večinoma na ravni razčlenitve na podkategorije. Eurostat v sodelovanju z nacionalnimi strokovnjaki pripravlja namenski glosar za dodatno uskladitev teh področij. Delo je že zelo napredovalo in glosar bo predvidoma objavljen v letu 2021.

3.6. Skladnost

Z Uredbo je državam članicam prepuščeno, da migrantsko prebivalstvo opredelijo kot osebe z običajnim prebivališčem ali pa kot osebe z zakonitim ali registriranim prebivališčem. Uredba (EU) št. 1260/2013 določa, da morajo države članice zagotoviti, da so podatki o prebivalstvu na podlagi člena 3 te uredbe usklajeni s podatki o migrantskem prebivalstvu, zahtevanimi v skladu s členom 3(1)(c) Uredbe (ES) št. 862/2007, saj statistiki in demografi te podatke o prebivalstvu sistematično uporabljajo skupaj. Kljub temu splošne težave ostajajo. Zaradi sedanje vrzeli v usklajenosti pravnih podlag opredelitve in uporabe baze prebivalstva med mednarodnimi migracijskimi tokovi in drugimi demografskimi statistikami niso dovolj skladne. To bo ključno, ko bo na ravni EU celoviteje obravnavana širša opredelitvena in pojmovna uskladitev statistik o prebivalstvu kot celote, vključno s popisom, demografijo in mednarodnimi migracijami (glej oddelek 4.2).

Eurostat si od leta 2018 prizadeva oceniti tudi doslednost znotraj področja (npr. na področju azila ali dovoljenj za prebivanje) in skladnost med področji (med statistikami o azilu, dovoljenjih za prebivanje in mednarodnih migracijah). Pri tem so bile ugotovljene tako sinergije kot razlike med statistiko o dovoljenjih za prebivanje, ki so bila državljanom tretjih držav izdana prvič, in statistiko o dolgoročnih mednarodnih migracijah državljanov tretjih držav. Podrobnejše ugotovitve so objavljene v metapodatkih Eurostata[22] in so bile na delovni seji o statistiki migracij leta 2018 predstavljene Ekonomski komisiji Združenih narodov za Evropo (UN/ECE).

Kjer so možne primerjave, je običajno opazna visoka stopnja skladnosti s podatki, ki jih zberejo in drugje objavijo nacionalne in mednarodne organizacije. Eurostat tesno sodeluje z Evropskim azilnim podpornim uradom in agencijo Frontex, da bi se zagotovila skladnost metodologije in statistik z metodologijami in podatki, ki jih uporabljata oziroma zbereta ti agenciji.

Eurostat sodeluje v strokovni skupini Združenih narodov za statistiko o beguncih in notranje razseljenih osebah (EGRIS)[23]. Bil je eden od ustanoviteljev te mednarodne strokovne skupine in je še vedno član njenega usmerjevalnega odbora. Eurostat k delu skupine prispeva ne le z metodološkimi in pisnimi prispevki v različnih objavah skupine, temveč tudi upravno in finančno. Na podlagi dela te skupine so Združeni narodi (ZN) leta 2018 odobrili *mednarodna priporočila za statistiko o beguncih*[24] in leta 2020 *mednarodna priporočila za statistiko o notranje razseljenih osebah*[25], ki jim je priložen *priročnik za pripravljalce statistike o razselitvi*[26]. Ta priporočila določajo svetovne standarde za pripravo statistike o prisilni razselitvi. Pozivajo na primer k zapolnitvi vrzeli in zagotovitvi ustreznih standardov v zvezi s statistiko o prisilno

[22] https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/migr_immi_esms.htm (le v angleščini).
[23] http://ec.europa.eu/eurostat/web/expert-group-on-refugee-statistics/home (le v angleščini).
[24] https://unstats.un.org/unsd/statcom/49th-session/documents/BG-Item3m-RefugeeStat-E.pdf (le v angleščini).
[25] https://unstats.un.org/unsd/statcom/51st-session/documents/BG-item-3n-international-recommendations-on-IDP-statistics-E.pdf (le v angleščini).
[26] https://unstats.un.org/unsd/statcom/51st-session/documents/BG-item-3n-compilers-manual-E.pdf (le v angleščini).

razseljenih otrocih, mladoletnikih brez spremstva in invalidih. V letu 2020 je skupina EGRIS nadaljevala delo v zvezi z *mednarodnimi priporočili za statistiko o apatridnosti*, ki jih bo Statistična komisija Združenih narodov predvidoma sprejela v letu 2022.

Eurostat je član usmerjevalnega odbora UN/ECE za statistiko o migracijah[27] in se redno udeležuje delovnih sej komisije UN/ECE o migracijski statistiki. V tem okviru je predstavil svoje delo na področju primerljivosti dovoljenj za prebivanje in statistik mednarodnih migracij ter na področju značilnosti priprave statistik o krožnih migracijah. Eurostat je prispeval tudi k *smernicam o vključevanju podatkov za merjenje migracij*[28] in *smernicam o uporabi longitudinalnih podatkov v statistikah o migracijah,*[29] ki jih je izdal UN/ECE. Sodeluje tudi v strokovni skupini Združenih narodov za statistiko o migracijah[30], ki pripravlja revizijo *priporočil ZN za statistiko mednarodnih migracij*. Eurostat je zlasti prispeval k razpravam v delovni skupini Združenih narodov o ključnih pojmih in opredelitvah, povezanih z mednarodnimi migracijami, ki je na svetovni ravni pristojna za obravnavanje praks priprave nacionalnih statistik o migracijah in proučevanje alternativnih opredelitev migracij.

4. TEKOČE DELO ZA OBRAVNAVANJE SEDANJIH IN PRIHODNJIH POTREB POLITIKE

4.1. Pilotna uvedba novih statistik o azilu in upravljanih migracijah

V dinamičnem okolju politike, na primer po vzpostavitvi novega pakta o migracijah in azilu, ki ga je Komisija sprejela septembra 2020[31], potrebe po novih statistikah ves čas hitro naraščajo[32]. Uredba, kakor je bila spremenjena leta 2020, je to do neke mere predvidela z uvedbo mehanizma v členu 9a, namenjenega pilotnemu zbiranju in razširjanju novih statistik o azilu in upravljanih migracijah. Ta mehanizem vključuje dva komplementarna pristopa, enega na ravni EU in drugega na nacionalni ravni. V skladu s členom 9a bo Eurostat do julija 2022 javno poročal o splošnem doseženem napredku.

S členom 9a(2) je Eurostatu dodeljena pristojnost, da oceni, ali lahko nova statistika temelji na informacijah, ki so na voljo v ustreznih administrativnih virih na ravni EU. Z Uredbo se priznava, da bi bila takšna priprava statistike na ravni EU, kjer je to mogoče in izvedljivo, učinkovitejša in bolj usklajena od novih prizadevanj na nacionalni ravni. Potencialno uporabne vire EU v tem kontekstu razvija in vzdržuje eu-LISA[33]. Eurostat bi zlasti moral imeti na voljo centralni register

[27] https://unece.org/statistics/networks-of-experts/steering-group-migration-statistics.
[28] https://unece.org/DAM/stats/publications/2018/ECECESSTAT20186.pdf.
[29] https://unece.org/sites/default/files/2021-03/ECECESSTAT20206.pdf.
[30] https://unstats.un.org/unsd/demographic-social/migration-expert-group/.
[31] COM(2020) 609.
[32] Okvirne nove potrebe po podatkih vključujejo nove značilnosti prošenj za azil (pospešena obravnava ali postopek na meji, predložitev osebnih dokumentov, oskrba mladoletnikov brez spremstva in njihov dostop do izobrazbe), pogostejše (četrtletne) statistike o preseljenih osebah, dublinskih postopkih in državljanih tretjih držav, ki jim je bil zavrnjen vstop ali se nezakonito zadržujejo v državi članici, razčlenitvah nekaterih kazalnikov (tj. zavrnitve vstopa, prijetja in nezakoniti prehodi meje, razčlenjeni po mladoletnikih brez spremstva; državljani tretjih držav, ki so se izkrcali po akcijah iskanja in reševanja, razčlenjeni po državljanstvu, prosilcih za mednarodno zaščito in mladoletnikih brez spremstva) ter nove značilnosti oseb, ki morajo oditi (vrsta in trajanje pripora, če je primerno) oziroma so bile vrnjene (ciljna država, vrsta uporabljenega dvostranskega ali evropskega sporazuma/ureditve o ponovnem sprejemu).
[33] Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA). Potencialno uporabni sistemi agencije eu-LISA so evropski sistem za primerjavo prstnih

za poročanje in statistične podatke (CRRS), ki ga eu-LISA trenutno razvija za zagotovitev medsistemskih statističnih podatkov, namenjenih oblikovanju politik na podlagi anonimiziranih podatkov, pridobljenih iz obsežnih informacijskih sistemov EU[34]. Eurostat je prve korake pri raziskovalnem delu v tej smeri naredil že leta 2018, od leta 2020 pa svoja prizadevanja še krepi, da bi zagotovil čim bolj nemoteno izvajanje Uredbe.

Uredba (EU) 2018/1725[35] določa širok okvir, ki omogoča takšno obdelavo v statistične namene, s členom 17a Uredbe (ES) št. 223/2009[36] pa je Eurostatu podeljena posebna pristojnost za to na ravni EU. Kljub temu pa trenutno veljavna zakonodaja, ki ureja vse sisteme, ki jih upravlja eu-LISA, vključno s centralnim registrom za poročanje in statistične podatke, ne omogoča priprave drugih statističnih poročil kot tistih, ki so izrecno navedena v teh pravnih besedilih. Tako je izključen velik del pomembnih statističnih podatkov, ki so v sistemih virov dostopni iz centralnega registra za poročanje in statistične podatke, s čimer je zelo omejena uporabnost centralnega registra za poročanje in statistične podatke, ki še zdaleč ni v celoti izkoriščen. Medtem ko bo Komisija kot celota še naprej raziskovala ustrezne rešitve, da bi te sisteme virov srednje- oziroma dolgoročno bolje uporabili v statistične namene, pa nujne potrebe politike po novih statistikah upravičujejo hitro ukrepanje vzporedno s pilotnim pristopom na nacionalni ravni.

Po oceni na ravni EU ima Eurostat v skladu z Uredbo pristojnost za uvedbo prostovoljnih pilotnih študij z državami članicami, da bi se na nacionalni ravni preskusila izvedljivost novega zbiranja ali razčlenjevanja podatkov. Takšne pilotne študije bodo zajemale razpoložljivost ustreznih virov podatkov, metod in tehnik priprave, kakovost in primerljivost statistike ter s tem povezane stroške in bremena. Pilotne študije morajo biti reprezentativne na ravni EU, da bo lahko Eurostat ovrednotil rezultate na ravni EU s ciljem preučiti izvedbene akte za zakonsko ureditev ustreznih zbirk podatkov.

Eurostat je začel izvajati projekt za organizacijo pilotne uvedbe novih statistik. V ta namen so bile potrebe politike glede podatkov razvrščene po prioritetah. Eurostat zdaj analizira povratne informacije nacionalnih pošiljateljev podatkov o dostopnosti ustreznih virov podatkov na nacionalni ravni. Prve nacionalne pilotne študije se bodo predvidoma začele leta 2022, saj so odvisne od razpoložljivih virov in držav članic, ki bodo prostovoljno sodelovale.

4.2. Pregled statistik o mednarodnih migracijah

V statistikah o mednarodnih migracijah obstaja nekaj podatkovnih vrzeli, na primer razčlenitve stanja prebivalstva po posamezni državi državljanstva in migracije po prejšnji/naslednji državi

---

odtisov prosilcev za azil (Eurodac), schengenski informacijski sistem (SIS), vizumski informacijski sistem (VIS), evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) ter sistem vstopa/izstopa (EES).

[34] Člen 39 Uredbe (EU) 2019/817 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2019 o vzpostavitvi okvira za interoperabilnost informacijskih sistemov EU na področju meja in vizumov (UL L 135, 22.5.2019, str. 27).
Člen 39 Uredbe (EU) 2019/818 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2019 o vzpostavitvi okvira za interoperabilnost informacijskih sistemov EU na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, azila ter migracij (UL L 135, 22.5.2019, str. 85).

[35] Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

[36] Uredba (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o evropski statistiki (UL L 87, 31.3.2009, str. 164).

prebivanja. Pravočasnost in pogostost zbiranja podatkov ne zadostujeta za zagotovitev ustreznih informacij o migracijah, povezanih z razmerami po brexitu in med pandemijo COVID-19. Tudi zaradi pomanjkljivih geografskih podatkov ni mogoče ustrezno oblikovati regionalnih oziroma lokalnih politik. Teh slabosti verjetno ni mogoče odpraviti s prostovoljnim zbiranjem podatkov. V prihodnje bo treba še izboljšati kakovost, zlasti da se povečajo pravočasnost, primerljivost in skladnost ter zapolnijo podatkovne vrzeli. Ti izzivi so povezani z bolj temeljno težavo, ki je posledica sedanjih ločenih pravnih podlag za evropske statistike o prebivalstvu in neobstoja celostnega pristopa pri podatkovnih zahtevah.

Z vidika statistik o stanju prebivalstva in mednarodnih migracijah je zato sedanji pravni okvir morda izčrpal svoje zmogljivosti za obravnavanje zgoraj omenjenih težav glede pojmovanja in usklajevanja. To se obravnava v obširni in usklajeni prihodnji reviziji pravnega okvira, ki bo zajemala popis prebivalstva in stanovanj, demografske statistike in statistike o mednarodnih migracijah. V pripravi je ustrezna nova pobuda za evropsko statistiko o prebivalstvu[37]. Cilj pobude, za katero bosta opravljena vrednotenje in ocena učinka, bo posodobiti vse pomembne vidike evropske statistike o prebivalstvu ter jih združiti v skladen in prožnejši pravni okvir.

To bi vključevalo nekaj posledičnih sprememb Uredbe, predvsem potrebo po razveljavitvi člena 3 o stanju migrantskega prebivalstva in statistikah mednarodnih migracij. Na področju statističnih podatkov o azilu in upravljanih migracijah sta glede na zadnje spremembe členov 4 do 7 Uredbe zdaj potrebni stalnost in stabilnost statističnih podatkov o azilu in upravljanih migracijah, da se omogoči ustrezno izvajanje z nacionalnimi pošiljatelji podatkov. Poleg tega se načrtuje preskušanje novih statistik, da bi se obravnavale nove potrebe politike EU.

5. SKLEPNE UGOTOVITVE IN NASLEDNJI KORAKI

Z Uredbo so se jasno izboljšale evropske statistike o migracijah in mednarodni zaščiti. Z njeno zadnjo spremembo so se izboljšale statistike o azilu in upravljanih migracijah, zlasti o vrnitvah, preselitvah, dovoljenjih za prebivanje in otrocih migrantih. Poleg tega se je od poročila iz leta 2018 na splošno uveljavila višja kakovost podatkov. H kakovosti statistike je prispevalo tudi sprejetje Uredbe (EU) št. 1260/2013. Statistični podatki za referenčna obdobja med letoma 2018 in 2020 so še vedno med najpomembnejšimi in najpogosteje uporabljenimi evropskimi statistikami, ki so podlaga za politike EU in nacionalne politike, uporabljajo pa jih tudi nevladni organi in splošna javnost. Vendar pa so se strukturne omejitve Uredbe pri odzivanju na razvijajoče se potrebe politike v zadnjih letih precej zakoreninile, zlasti na področju statistik o mednarodnih migracijskih tokovih, stanju prebivalstva in pridobivanju državljanstva. S sedanjo zakonodajo verjetno ne bo mogoče odpraviti teh podatkovnih vrzeli in težav s primerljivostjo.

Zato se uvajajo naslednji ukrepi:

1. izvajanje Uredbe, kakor je bila spremenjena leta 2020, tj. metodološki in tehnični vidiki priprave revidiranih obveznih statistik za referenčna obdobja od leta 2021. To vključuje nadgradnjo virov podatkov in informacijskih sistemov, za kar bodo nacionalni pošiljatelji podatkov v prihodnjih letih prejeli ustrezno finančno podporo iz proračuna EU;

[37] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12958-Zbiranje-podatkov-evropska-statistika-o-prebivalstvu-ESOP-_sl.

2. pilotna uporaba novih statistik, predvidenih z Uredbo, da bi se obravnavale najnovejše potrebe politike, ki izhajajo iz predlaganega novega pakta o migracijah in azilu. Eurostat v skladu s pristojnostmi najprej ocenjuje, ali lahko nove statistike temeljijo na informacijah, ki so na voljo v upravnih virih na ravni EU, pri čemer so najpomembnejši izvorni informacijski sistemi, ki jih vzdržuje eu-LISA. Eurostat hkrati tudi na nacionalni ravni vzpostavlja pilotne študije in finančno podporo za obravnavo najbolj potrebnih novih statistik;

3. priprava prihodnjega skladnega pravnega okvira za evropsko statistiko o prebivalstvu v širšem kontekstu. Ta okvir bi vključeval in razširil statistične podatke o mednarodnih migracijskih tokovih in migracijskih tokovih znotraj EU, stanju prebivalstva ter pridobitvi in izgubi državljanstva z zagotavljanjem zanesljivih, podrobnih in primerljivih podatkov o dogodkih na področju migracij, o obsegu, ciljih in izvorih migracijskih tokov ter o demografskih, migracijskih in socialno-ekonomskih značilnostih migrantskega prebivalstva[38].

[38] Z vrednotenjem in oceno učinka se bodo obravnavale potrebe po dodatnih značilnostih prebivalstva, na primer različnih podrobnostih o podnacionalni ali podregionalni lokaciji ter značilnosti glede enakosti, nediskriminacije, ranljivosti in invalidnosti posameznih skupin prebivalstva, vključno z migrantskim prebivalstvom.